

โรงพยาบาลวังเจ้า อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก

ระเบียบปฏิบัติ วิธีปฏิบัติงาน / วิธีการทำงาน /แนวทางเวชปฏิบัติ

ประเภทเอกสาร	วิธีปฏิบัติงาน	
ชื่อเอกสาร	การจัดการผ้าเปื้อน	
รหัสเอกสาร	WI-IC-๐๐๒	
แผนกที่เกี่ยวข้อง	โรงพยาบาลวังเจ้า	
วันที่ประกาศใช้	๑ มีนาคม ๒๕๖๑	
ผู้จัดทำ	คณะกรรมการการป้องกันและ ควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาล	 (นางสาวพชรพิมพ์ ชาวทุ่ง)
ผู้ทบทวน	ประธานคณะกรรมการจัดทำ คู่มือการบริการ	 (นางสาวศรสวรรค์ นุ่มมีศรี)
อนุมัติโดย	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า	 (นายพิจารณ์ สารเสวก)

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า ๑/๔
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-IC-๐๐๒	ฉบับแก้ไข ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การจัดการผ้าเปื้อน	วันที่ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๑
แผนก : งานจ่ายกลางและซักฟอก	แผนกที่เกี่ยวข้อง : หน่วยบริการผู้ป่วยและซักฟอก
ผู้จัดทำ : นางสาวพรพิมพ์ ขาวทุ่ง	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติในการจัดการผ้าเปื้อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขอบข่าย

แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน กายภาพ แผนไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลวังเจ้า

คำจำกัดความ

๑. ประเภทของผ้าเปื้อนในโรงพยาบาลแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ผ้าเปื้อนธรรมดา และผ้าปนเปื้อนเชื้อโรคหรือผ้าติดเชื้อ ดังนี้

- ผ้าเปื้อนธรรมดา ได้แก่ ผ้าที่เปื้อนเหงื่อโคล อาหาร คราบสกปรกธรรมดาทั่วไป ผ้าชนิดนี้ถือเป็นผ้าไม่ติดเชื้อ

- ผ้าปนเปื้อนเชื้อโรคหรือผ้าติดเชื้อ ได้แก่ ผ้าที่ใช้กับผู้ป่วยที่มีเชื้อดื้อยาที่ต้องควบคุมเป็นกรณีพิเศษ ผ้าที่เปื้อนเลือด สารน้ำ หรือสารคัดหลั่งจากร่างกาย เช่น หนอง เสมหะ อุจจาระ ปัสสาวะ เป็นต้น

๒. เชื้อดื้อยาที่จำเป็นต้องเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่ เชื้อแบคทีเรีย ๕ ชนิด

- *Pseudomonas aeruginosa* ดื้อยา Colistin

- *Acinetobacter baumannii* ดื้อยา Colistin

- *Stenotrophomonas maltophilia* ที่ดื้อต่อยา Co-trimoxazole และ Levofloxacin

- Carbapenem -Resistant Enterobacteriaceae เช่น *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae* ที่ดื้อยา

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า ๒/๔
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-IC-๐๐๒	ฉบับแก้ไข ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การจัดการผ้าเปื้อน	วันที่ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๑
แผนก : งานจ่ายกลางและซักฟอก	แผนกที่เกี่ยวข้อง : หน่วยบริการผู้ป่วยและซักฟอก
ผู้จัดทำ : นางสาวพรทิพย์ ขาวทุ่ง	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

Meropenem, Imipenem หรือ Doripenem

- Vancomycin -Resistant Enterococci (VRE) เช่นเชื้อ Enterococcus faecium ที่ดื้อต่อยา

Vancomycin

๓. สารน้ำและสารคัดหลั่งจากร่างกาย หมายถึง น้ำไขสันหลัง น้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด น้ำในช่องเยื่อหุ้มหัวใจ น้ำคร่ำ น้ำในข้อ น้ำอสุจิ สารคัดหลั่งในช่องคลอด น้ำลาย หนอง เสมหะ อุจจาระ และปัสสาวะ

กระบวนการ	แนวทางการปฏิบัติทั่วไป
หน่วยงานที่ใช้ผ้า	
๑. การแยกประเภทของผ้าเปื้อน	<ol style="list-style-type: none"> แยกประเภทของผ้าเปื้อนที่แหล่งกำเนิดของผ้าที่ใช้แล้ว โดยไม่มีการตรวจนับผ้า ผ้าเปื้อนแต่ละประเภทใส่ภาชนะรองรับมีฝาปิดมิดชิด ตามที่กำหนด ในกรณีที่มีก้อนอุจจาระ ก้อนเลือด อาเจียน ให้ขจัดออกให้มากที่สุดก่อนใส่ถุงโดยไม่ต้องซักล้าง ก่อนรวบผ้าเปื้อน ให้ตรวจสอบว่าไม่มีสิ่งแปลกปลอมติดไปกับผ้าเปื้อน เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ เข็ม ฝาปิดแผล พลาสเตอร์ ซึ่งเป็นอันตรายต่อบุคลากรที่ทำหน้าที่ซักล้าง และทำให้เครื่องซักผ้าเกิดความเสียหายได้ ไม่ควรนับจำนวนผ้าที่ใช้แล้ว เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
๒. การเก็บรวบรวมผ้า	<ol style="list-style-type: none"> การจัดการกับผ้าเปื้อนต้องทำด้วยความระมัดระวัง ไม่สะบัดผ้า ไม่โยนทิ้งผ้าลงบนพื้น การเก็บรวบรวมผ้าเปื้อนเลือด อุจจาระ ให้ใช้วิธีม้วนเก็บบริเวณสกปรกไว้ด้านใน ถ้าติดเชื้อ แยกใส่ถุงละลายน้ำร้อนเพื่อส่งซัก ไม่ซักล้างทำความสะอาดหรือแช่ผ้าเปื้อนด้วยน้ำยาทำลายเชื้อบนหอผู้ป่วย

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า ๓/๔
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-IC-๐๐๒	ฉบับแก้ไข ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การจัดการผ้าเปื้อน	วันที่ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๑
แผนก : งานจ่ายกลางและซักฟอก	แผนกที่เกี่ยวข้อง : หน่วยบริการผู้ป่วยและซักฟอก
ผู้จัดทำ : นางสาวพรทิพย์ ขาวทุ่ง	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

กระบวนการ	แนวทางการปฏิบัติทั่วไป
หน่วยงานที่ใช้ผ้า	
๓. การขนส่งผ้าเปื้อน	<ol style="list-style-type: none"> บุคลากรรับและส่งผ้าเปื้อน สวมเครื่องป้องกันร่างกายที่ถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก-จมูก หมวก รองเท้าบูท ขนย้ายผ้าเปื้อนตามเวลาและเส้นทางที่กำหนดตามข้อปฏิบัติ
๔. การคัดแยก	<ol style="list-style-type: none"> การคัดแยกชนิดของผ้าก่อนการซักควรทำในหน่วยงานบริการผ้า ไม่เทผ้าเปื้อนลงบนพื้น
๕. การซักผ้า	<ol style="list-style-type: none"> บุคลากรสวมเครื่องป้องกันร่างกายที่ถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปาก-จมูก หมวก รองเท้าบูท การซักผ้าปนเปื้อนเชื้อโรคหรือผ้าติดเชื้อ หากซักด้วยเครื่องที่ปรับอุณหภูมิไม่ได้ ให้แช่ผ้าด้วยน้ำยา ๐.๕ % Sodium Hypochlorite นาน ๓๐ นาที ก่อนซัก หากเป็นเครื่องปรับอุณหภูมิได้ ให้ปรับอุณหภูมิน้ำในเครื่องซักผ้าไม่ต่ำกว่า ๗๑ °C. นาน ๒๕ นาที เพื่อทำลายเชื้อโรค รวมทั้งเชื้อไวรัสเอดส์ และไวรัสตับอักเสบบี, ผ้าติดเชื้อต้องบรรจุใส่ถุงละลายน้ำร้อนก่อนซัก การซักผ้าเปื้อนธรรมดา ให้ใช้น้ำและเคมีภัณฑ์ หลีกเลี่ยงการเทผ้าเปื้อนลงบนพื้น หลังซักเสร็จแล้ว ภายหลังที่ผ้าผ่านการบวนการซักแล้ว ผู้ปฏิบัติไม่จำเป็นต้องสวมเครื่องป้องกันร่างกาย ในกรณีที่ต้องการป้องกันเครื่องแต่งกายไม่ให้เปื้อน ให้สวมผ้าพลาสติกกันเปื้อนที่สะอาดทับ การนำผ้าที่ซักแล้วออกจากเครื่องซักต้องทำด้วยความระมัดระวังไม่ให้ผ้าเกิดการปนเปื้อนฝุ่นละอองหรือคราบสกปรก เครื่องซักผ้าต้องมีการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องเพื่อป้องกันการสะสมของเชื้อจุลินทรีย์ในระบบโดยปฏิบัติตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต ไม่ควรแช่ผ้าที่เปื้อนขึ้นค้างคืนไว้ในเครื่องซักผ้า

โรงพยาบาลวังเจ้า		หน้า ๔/๔
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-IC-๐๐๒		ฉบับแก้ไข ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การจัดการผ้าเปื้อน		วันที่ : ๑ มีนาคม ๒๕๖๑
แผนก : งานจ่ายกลางและซักฟอก		แผนกที่เกี่ยวข้อง : หน่วยบริการผู้ป่วยและซักฟอก
ผู้จัดทำ : นางสาวพรพิมพ์ ขาวทุ่ง		ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
กระบวนการ	แนวทางการปฏิบัติทั่วไป	
หน่วยงานที่ใช้ผ้า		
๖.การจัดการเก็บผ้าสะอาด	<p>๑๑.ผ้าที่ผ่านการซักสะอาดแล้วไม่วางบนพื้น ให้เก็บในตู้หรือชั้นปิดที่สะอาด การจัดการหรือจัดเก็บผ้าสะอาดต้องใช้วิธีปฏิบัติที่สามารถช่วยลดการปนเปื้อนได้</p> <p>๑๒.บริเวณจัดเก็บต้องสะอาด แห้ง เก็บในตู้หรือชั้นที่สะอาดและปิดมิดชิด ห้องจัดเก็บได้รับการทำความสะอาดทุกวัน</p>	
๗.การขนส่งผ้าสะอาด	รถขนส่งผ้าสะอาดต้องเป็นรถสะอาดปิดมิดชิด	

เอกสารอ้างอิง

สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.คู่มือปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล.พิมพ์ครั้งที่ ๒.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์ ; ๒๕๖๐.